№ . 54

Жой: 5 декемврїе 1829

АЛБИНА РОМѪНЕАСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО=ЛИТЕРАЛЪ

ОДЕСА 13 Ноемврїе

Ѥрй ла 5 чеасꙋрй сара, доꙋъ фрегате кꙋ стѣг тꙋрческ, аꙋ арꙋнкат ангира ла 5 версте дела лиманꙋл нострꙋ; ꙋна дин еле поартъ стѣг адмиралеск. Астъзй диминѣцъ корабїа де стражъ аꙋ тримес шалꙋпа са спре акꙋноаще ачесте доꙋъ корѫбїй. Ꙟ аꙋ венит ꙟтовъръшитъ де ѡ шалꙋпъ тꙋрчѣскъ, карѣ аꙋ адꙋс ꙟкарантинъ пе ꙋн офицерю тꙋрческ, ꙟсърчинат кꙋ скрисоаре пентрꙋ Ех. са Гꙋбернаторꙋл Генерал. Ачест офицерю деклърꙋи, къ ꙋна дин ачеле фрегате сѫ нꙋмеще Шериф-резан ши къ ꙟ адꙋче пе амбасадорїй тꙋрчещи тримишй декътръ Ꙟ. са ла Сан-Петерсбꙋрг. Ачещи амбасадорй сѫнт Халил Рифат, Визирꙋл ши Лейтинантꙋл Генерал ал армїилор тꙋрчещй, ши Сеид Сꙋлейман Нециб, консилїерю ши мꙋхꙋрдарюл диванꙋлꙋй. Свита лор сѫ алкътꙋеще де 70 персоане.

Сꙋплементꙋл ла нꙋмерꙋл 92 ал жꙋрналꙋлꙋй де Одеса кꙋпринде ꙋрмътоареле новитале дела корпосꙋл армїей дела Кавказ.

Ꙟн датъ дꙋпъ ꙟкеїерѣ пъчей ла Андрїанополе, Фелдмаршалꙋл Контеле Дибичй Забалканский тримесесъ дой кꙋрїерй ꙋнꙋл пе маре ши алтꙋл пе ꙋскат, спре а адꙋче ачѣстъ ꙟщїинцаре комендантꙋлꙋй де кѫпитенїе ал корпосꙋлꙋй де армїе дела Кавказ.

Ꙋнꙋл дин ачещй кꙋрїерй, Лейтенантꙋл де гвардїе Мꙋгꙋчй, Адютантꙋл Контелꙋй Дибичй Забалканский, аꙋсосит пе маре де наинтѣ Трепезꙋндей ла 20 септемврїе; ꙟсъ командацїй тꙋрчещй нел ꙋѫнд алъса сѫ десбарче. Ел аꙋ фост силит де арѫдика ангира ши де а мерџе спре а афла оареш каре алт лиман. Ачѣстъ ꙟпїедекаре фъръ де време пꙋсъ де кътръ дирегъторїиле тꙋрчещй ла дескълекарѣ кꙋрїерюлꙋй нострꙋ аꙋ дат ꙋрмаре ꙋней ꙟтѫмплърй фоарте ненорочите пентрꙋ ощиле отомане, ши кꙋ тоате къ але ноастре саꙋ ꙟсѫмнат прин ноꙋъ избѫнде, нꙋ есте май пꙋцин де тѫнгꙋит ѡ ꙟпрецꙋраре че аꙋ дат лок ла ѡ ноꙋъ върсаре де сѫнџе, ꙟтрꙍ епохъ ꙋнде скопосꙋл ръзбоюлꙋй ера акꙋма аџꙋнс. (ваꙋрма)

БꙊКꙊРЕЩІЙ

Кꙋвѫнтꙋл Д. Марелꙋй Логофът де причиниле стреине але цѫрей Ромѫнещй Еманꙋил Аргиропол, ръспꙋнс ꙟ нꙋмеле тꙋтꙋрор кътръ кꙋвѫнтꙋл ростит де Ех-са. Президентꙋл Принципатꙋрилор Д. Г. де Киселев.

,, Дꙋпъ фачериле де бине че Аꙋгꙋстꙋл нострꙋ Протектор аꙋ бине воит а ръвърса асꙋпра патрїей ноастре, нꙋмирѣ Ех.

тале ла ѫналта дрегъторїе, кътръ каре єшй кемат де а ѡ ѫплини, неꙋ причинꙋит чѣ май дꙋлче ащептаре,

„ Д. ѫпꙋтерничитꙋле Президент! ѫсꙋшириле челе стрълꙋчите ши кꙋџетъриле челе лꙋминате але Мъ. Т. сигꙋрѣзъ ѫ ачѣстъ Єпохъ а ренащерей ноастре, пентрꙋ челе де акꙋм ѡ фериҹире общѣскъ, ши ѡ вїиторимѣ плинъ де челе май фолоситоаре сѫвърширй, пе каре мѫнтꙋитоарѣ ѫгрижире а Мъ. Т. ѡ ва пꙋте гъти ши ѫфїинца.

„ Ѫ ачест кип адꙋнѫндꙋсе ѫпрежꙋрꙋл персоаней Мъ. Т. ка ѫтрꙋн кентрꙋ тоате надеждиле ноастре, сꙋпт а воастръ привигере Д. Генерале! рѫвна ши сѫргꙋинца ноастръ вор пꙋне ѫ лꙋкраре ѫдемнꙋл чел плин де чинсте чи ни фачй Мъ. Т. спре бинеле общеск.“

Дела Диван, дꙋпъ кꙋм ам зис ши ѫ нꙋмериле трекꙋте сау дꙋс Мъ. С. ла Сф: Митрополїе, де ꙋнде ѫторкѫндꙋсъ акасъ аꙋ прїимит визита тꙋтꙋрор боерилор, ла але кърора ꙋрърй де фериҹире, лєꙋ мꙋлцъмит Мъ. С. май адъꙋгѫнд челе ꙋрмътоаре: „ Къ бинеле общїей єсте тот гѫндꙋл ши кꙋџетꙋл съꙋ, ѫдемнѫд пе боерй де афи майнаинте ромѫнй патрїоцй ши де а жъртви оарекаре интересꙋрй не ѫсѣмнате ѫ єпоха чѣ маре а ренащерей лор.“

Кꙋвѫнтꙋл прѣсфинцїисале кѫрмꙋиторюлꙋй Сф: Митрополїй ростит ла 14 септемврїе. Афїинца Мъ. С. Президентꙋлꙋй ла Сф. Митрополїе.

„ Клирꙋл ши тоатъ боеримѣ Валахїей, адꙋнацй астъзй ла Сф. Митрополїе, адꙋк Мъ. Т. ѫкинъчꙋниле кꙋвїинчоасъ:

„ Ѫ ачест тимп, кѫнд ѡ ноꙋъ Єпохъ съ ѫчепе пентрꙋ Валахїа, М. Са ѫсꙋшй стъпѫниторюл Ѫпърат аꙋ бине воит съ адаогъ ла челе прѣ марй фачерй де бине че нєꙋ ащзат слъвита ѫтокмире а пъчей дела 2 септем. дин Андрїанополе, алецирѣ де ꙋн ачест фелю де бърбат, ка Мъ. Та, пентрꙋ президенцїа Диванꙋрилор амѫндꙋрор Принципатꙋрилор.

Мъ рог дар прѣ Єзеленте Генерал, съ бине воещй а креде, къ ачѣстъ нꙋмире а Мъ. Т. аꙋ ꙋмплꙋт де бꙋкꙋрїе тоате инимиле лъкꙋиторилор де аичѣ майнаинте фїинд ѫкрединцацй деспре обладꙋитоареле дарꙋрй але сале добѫндите кꙋ страданїе, пентрꙋ каре пе дрептате бꙋкꙋрѫндꙋне де Мъ. Т. не бꙋкꙋрѫм ши де ной ѫшине.

Ачѣстъ ноꙋъ дрегъторїе, ѫ карѣ М. С. Ѫ. аꙋ орѫндꙋит акꙋм пре Мъ. Т. ѫцй прегътеще ѡ ноꙋъ алергаре ши алтъ причинъ де славъ: адекъ съ ашезй ши съ ѫтърещй пре темелїй статорниче бинеле ши фериҹирѣ ꙋнꙋй нѣм, кареле аꙋ фост пѫнъ акꙋм фоарте апъсат де рѫлеле че лаꙋ ѫкꙋнџꙋрат.

Ачѣстъ дрегъторїе поате нꙋ аре тоатъ стрълꙋчирѣ славей остъшещй, дар ѫнеъ ва фи ѫтокма лꙋминатъ ши плъкꙋтъ ла ѡ инимъ аша де нобилъ ка а Мъ. Тале.“

Идеїе репеде деспре Їсторїа ромѫнилор.

Скоасъ дин картѣ нꙋмитъ челе динтъй кꙋнощинце а Д. Гр. Плешꙋѫнꙋл.

Требꙋе съ щицй юбицїй мей тинерй, къ май наинте де ѡ сꙋтъ чїчй ани дела Хс: ной ромѫнїй нꙋ лъкꙋѫм аиче; патрїа ноастръ єра Италїа, ши Орашꙋл ностръ Рома, дела каре нєꙋ рѫмас ши нꙋмеле Ромѫнй аꙋ Романй.

Цара Ромѫнѣскъ кꙋ челе де пин прецꙋрꙋл єй ѫпреꙋнъ съ нꙋмѣ Дакїа, кѫчи єра лъкꙋитъ де ниште оаменй фоарте варварй ши сълбътикошй че се зичѣ Дакїй. Краюл ачестора анꙋме Дечебал, фїинд де ачеъш натꙋръ кꙋ сꙋпꙋшїй съй, май тот дѣꙋна бѫнтꙋѫ вечинателе нацїй че съ стъпѫнѣ де Романй. Ши фїинд къ Романїй єра порончиторй тꙋтꙋрор нѣмꙋрилор пре пѫмѫнт, нꙋ сꙋферѣ касъ іасъ вреꙋнꙋл де сꙋпт мѫна лор, аꙋ мѫкар сїй сꙋпере. Дꙋпъ че Дакїй се ѫпротивиръ ѫмꙋлте рѫндꙋрй а нꙋшй пъзи даторїиле, ши а нꙋмай тримите ла Рома бирꙋл хотърѫт, ши дꙋпъ че кꙋ пꙋтерѣ армелор ѫдоꙋъ рѫндꙋрй апъръръ цара лор де ꙋрџїа Ромѫнѣскъ, май пе ꙋрмъ мареле Траїан ѫпъратꙋл ностръ пе аче време вени ѫсꙋш кꙋ пꙋтерѣ оштилор; фъкꙋ ꙋн под де пѣтръ песте апа Дꙋнърей; трекꙋ динкоаче ѫДакїа, ши фъкѫнд ръзбоае сѫнџероасъ бътꙋръ пе Дечебал: жй

дърмъръ четатѣ де скаѹн Сармегетѹза, ши Романїй ѹчисъръ, стжнсеръ ши гониръ кѹ маре ѹрцїе пе тот омѹл ачестѹй нѣм варвар.

Ведецй фрацїй мей, къ Дакїа акѹма нѹмай авѣ лъкѹиторй. Мареле Траїан ꙟсъ възинд къ локѹриле ей сжнт фоарте фрѹмоасъ ши родитоаре, рѫдикъ ѡ мѹлциме де касъ аѹ фамилїй ꙟтрецй дела Рома, ши ле фъкѹръ съ вїе асъ ашеза кѹ лъкѹинца пе еле. Ачест фелю де вежєнїй марй ши вечниче се зик колонїй. Чѣ дин тжю колонїе де Романй кѹм аѹ трекѹт ꙟ Дакїа, саѹ ашезат ла жѹдецѹл че саѹ нѹмит дѹпъ нѹмеле лор Романацй ши ѹн Принцѹ де вицъ ꙟпъратѣскъ анѹме Каракалѹ, пе кареле лѹасъръ кѹ джншїй дела Рома, касъ ле фїе окжрмѹиторю, аѹ зидит орашѹл Каракал. Ачѣ колоиїе маре чѣѹ лъкѹит партѣ ачѣм ѹнде акѹм се нѹмеще Молдова, аѹ дескълекат ꙟ локѹл че се зиче Романѹ, прѣш дела нѹмеле лор Романй. Тоатъ лиѱа Дакилор акѹм ера плинитъ кѹ Романй: цара лор нѹмай авѣ пентрѹ че съсе май зикъ Дакїа кѫчй съ лъкѹѫ де бирѹиторй, карїй ѡ нѹмиръ дѹпъ нѹмеле лор Романїа.

Дѹпъ Траїан прїимина скиптрѹл ꙟпърацїей непотѹл сѣѹ Адрїан фъкѹръ ши ел колонїй ромжнещй, ши ле ашъзъръ динколо де Дѹнъре ѹнде съ нѹмеще Романїа, ши ѹнде зидиръ Орашѹл Андрїанопол дѹпъ нѹмеле сѣѹ.

Ромжнїй дѹпъ кѫдерѣ ꙟпърѫцїей лор, адекъ а Ромей ноѹъ (цариградѹл) требѹѫ съ фи фост фоарте ꙟгрижацй, къ врѫжмашїй ор сѫй тръктезъ кѹ челе май аспре мижлоаче. карїй се лѹптаръ мѹлте векѹрй кжнд кѹ ѹнїй кжнд кѹ алцїй дин нороаделе вечинате. Ши пентрѹ ка съш пѣрзъ ачел дѹх стръмошеск де а фи нѹмай стъпжниторй ши ничй ѡ датъ стъпжницй, политика челор кѹ пѹтере де атѹнчй а нѣмѹрилор стреине, чїй аџѹнсеръ пе Тронѹл лор ꙟ Рома ноѹъ, ли рѫдикъ тоате кърциле ши ꙟвъцътѹра стръмошаскъ карѣ ера картѣ латинѣскъ ши ли дедеръ ꙟ локѹл ачелїа пе чѣ сжрбѣскъ. Ромжнїй акѹм ꙟчепъръ а нѹмай щи ничй че фелю аѹ фост бътржнїй лор, ничй историїле минѹнателор ачелора фапте. Пентрѹ каре не грешит требѹѫ съсе смерѣскъ ши съсе простѣскъ пънъ апроапе де котрѹпирѣ, кѹ тоате ачесте, депе времѣ ꙟпърацилор Романй де карїй ам ворбит ши алтора асеминѣ мѹлцй, динтрале кърора нѹме, породѹл нѹмай пъстрѣзъ де кжт пе але лѹй Аѹрелїан, чїй зик Лерой сѣѹ Олерѹ доамне ꙟ колинделе че кжнтъ, прѣ историїа аратъ пе тоцй, де атѹнчѣ зик ши пънъ ла Радѹ негрѹ Басараб, чел жнтжю динтре домнїй чїи авем Ромжнїй се сприжиниръ, ши апъраръ патрїа ши либертатѣ лор прин къпитанїй витежй че ꙟмпинцѣ кѹ марй избжнди пре бжнтѹиторй, ши ꙟ форма дин їй ꙟсѹшй мѹлте кипѹрй де кжрмѹире адинѣ.

Ачест Принц негрѹ фъкѹръ ла анѹл 1245 тоатъ систима де ꙟпърѫцїе: кѹртѣ са ла кжмпѹл лѹнгѹ, апой ла кѹртѣ де Арџешѹ ши окжрмѹиръ кѹ дестѹлъ пѹтере нѹ нѹмай нацїа са ромжнѣскъ, чеши челе дин вечинътате:

Мирчѣ Водъ, фѹсъръ чел дин тжю кареле фъкѹръ алїацїе кѹ поарта.

Матею Басараб, се поменеще кѹ чисте пентрѹ десробирѣ лимбей ромжнещй де чѣ сжрбѣскъ ши традѹчерѣ кърцилор пе ромжнїе ла 1697.

Тоцй Домнїй ꙟсъ дела Радѹ негрѹ ши пънъ ла Николай Мавронкордат чел дин тжю домн грекѹ, се нѹмъръ 64 че се окжрмѹиръ дѹпъ аѣзиле ши привилегюриле патрїей, пре кареле ди ши дела ѡ време ꙟкоаче ꙟкинацй тѹркѹлѹй, нѹ пѹтѣ ачеста ꙟсъ але сѹпъра кжт де пѹцин ши ромжнїй пентрѹ апърарѣ лор въръсаръ, побъцѹицй де домнй ꙟ тоате де сѹпре тѹрческѹ; ꙟгрозиръ де мѹлте орй нѹ нѹмай пе Сѹлтанѹл чеши пе тоцй стъпжниторїй де пе лжнгъ джншїй; армеле ромжнилор фъчѣ слава патрїей ноастре, дар Маврокордацїй фїинд стрѣинй, се фъгъдѹиръ порцїй къ дела ромжнїи фамилїа лор ꙟ скаѹнѹл Ромжнїей, їй вор мижлочи а стрика ощириле ромжнещй ка се нѹмай тѹрбѹре стъпжнирѣ Тѹркѹлѹй. Кѹ ачѣстъ ꙟвоире съ ꙟчепѹръ домнїиле лор фъръ воѫ ромжнилор, карїй пънъ атѹнче їй алецѣ пе домнй.

Пръ нѹ поарта, ши Константин Ма-

вронкордат ржндȣиндȣсъ Домн ла 1730 сȣрпъ кȣ вржжмъшїе тоате лецииле моще-ниторилор, (ва ȣрма)

ФРАНЦІЯ

Гренобел 1 ноемврїе. Краюл ши Кръмѧса де Неаполе,, кȣ фїйка лор Принцеса Марїа Кристина, фїитоарѣ Кръмѧсъ а Спанїей аȣ сосит ла Гренобел, венинд дела Шамбери. Д. Дȣка де Блакас, ꙟбасадорȣл лжнгъ М. М. сале Неаполитане, ꙟсърчинат фїинд де Краюл де ай херетиси ла ꙟтрарѣ лор ꙟн Францїа, аȣ примит ла хотар ꙟпреȣнъ кȣ май мȣлте алте персоане де ранг. Д. Барон Финот, Префектȣл департаментȣлȣй де Иӡер аȣ адресȣит кътръ Краюл де Неаполе ȣн кȣвжнт де херетисире. М. са аȣ бине воит а ръспȣнде:

,, Кȣвжнтарѣ воастръ ꙟм причинȣеще чѣ май май маре бȣкȣрїе; Еȣ мъ афлȣ норочит де а соси пе пъмжнтȣл Францїей ши де а кълътори прин статȣриле ȣнȣй Краю ал меȣ алїат, пре кареле ам атжте кȣвинте де ал юби.

Дела хотар ши пънъ ла Гренобел, М. М. сале аȣ афлат пе дрȣмȣ лор дерегъторїиле локȣрилор, аркȣрй де трїȣмф, герланде ши алте семне ка нище чинстите довеӡй а бȣкȣрїей ши драгостей лъкȣиторилор пентрȣ алїацїй Краюлȣй де Францїа.,,

Маркиӡȣл де Пине май мареле Орашȣлȣй Гренобел прїимимнд пе М. М. сале кȣ тоатъ помпа кȣвїинчоасъ лѣȣ адресȣит кȣвжнтȣл ачеста:

Сире! Непоцїй лȣй Лȣдовик ал 14 аȣ дритȣрй немърџинитe ла тот респектȣл ши драгостѣ дин партѣ ноастръ, ной нȣ пȣтем вре ѡ динеоаръ ȣйта семинцїа лор, ничй легътȣриле ачеле недесфъкȣте чей ȣнеск кȣ патрїа ноастръ, ши ꙟкъ май пȣцин виртȣциле ши бȣнътатѣ че деосъбеск пе ачѣстъ стрълȣчитъ династїе, (ширȣл ꙟпърацилор сеȣ Краилор че аȣ стъпжнит ꙟтрѡ цѣръ). Дечй ной астъӡй ꙟтжмпинъм кȣ глъсȣирѣ доринцелор ноастре нȣ нȣмай пе ȣн маре Монарх, че не бȣкȣръм ꙟкъ а чинсти ꙟ Мърирѣ воастръ пе ȣнȣл дин принцїй сжнџелȣй Францїїй, ȣнȣл дин чїй май марй динтрȣ ачѣстъ стрълȣчитъ касъ.

Орашȣл де Гренобел се афлъ норочит де а фи чел ꙟтжю ꙟ Францїа де а ꙟфъцоше Мърирей воастре ꙟкинарѣ респектȣрилор сале, ши де а въ мȣлцъми пентрȣ дарȣл чел скȣмп че аций фъкȣт патрїей ноастре, ꙟперсоана стрълȣчитей воастре фїйче, Дȣкеса де Бери. Фїитоарѣ Кръмѧсъ де Спанїа сж ꙟфрȣмсецеӡе ла мȣлцй анй Тронȣл ȣнде ва съ шаӡъ ши съ ꙟпъръцаскъ ꙟн инимиле ноилор сѫй сȣпȣшй прекȣм сора Ей чѣ ирошкъ ꙟпъръцѣще ꙟтрȣ але ноастре.

Грешелиле типографиче фъкȣте ꙟ типърирѣ трактатȣлй де паче.

Нȣмерȣл 54 ал Ал. Ром. ла актȣл осебит пентрȣ Молдова ши цара Ромжнѣскъ фаца 215 ꙟколона ꙟтжїа хжиндȣсъ ꙟ типърире, ръмасъ ла ȣнеле ржндȣл де десȣпт. ,, аȣ пентрȣ не лецȣире сконцииндȣсе (домнїй).

Аиче пе колона адоȣа ,, ва фаче хотарȣл амжндȣрор принципатȣрилор. (пȣнктȣл) Фаца 216 (нȣ 126) колона ꙟтжїе ,, ашеӡа ȣн кордон де сънътате ши карантине дела лȣнгȣл Днирей (ши) ꙟн алте пърцй.

Аиче колона а доȣа ,, прекȣм саȣ хотържт прин актȣл осъбит ал конвенцїей де Акерман, фъръ вре ѡ мърџинире, (кома) афаръ де ачеле продȣктȣрй ши ч.

Ачесте ꙟдрептжндȣшиле бинебоиторюл четиторю кȣ кондеюл рȣгъм де Ертаре, фїинд къ де ачесте грешеле типографиче аȣ пȣтȣт ꙟтимпина ши ꙟн алте трекȣте нȣмере, асеменѣ щїинд къ тоате лȣкрȣриле ла ꙟчепере шаȣ авȣт але лор греȣтъцй ши недеплинире.

ОБСЕРВАЦІЙ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зїоа	Обсервацїей	Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерȣлȣй
4	декемврїе диминѣца ла 8 ч	— 12	29	норъ

Ла 6 декемврїе Соареле ръсаре ла 3 ч. 34 м Амѣӡъ зи вине ла 7 ч. 47 м